

Published on www.bilvavi.net

[Home](#) > ספר ליקוטי מוהרן 002 תורה א

ספר ליקוטי מוהרן 002 תורה א

אבל מי שאינו מקשר עצמו אל השכל והחכמה והחיות שיש בכל דבר, זה בחינת עשו, שבזה את הבכורה, יעקב ולעומתו עשו, כמו שכתוב ויבז עשו את הבכורה, דהיינו השכל כנ"ל שבחינת בכורה היא בחינת השכל בחינת (משלי יח): לא יחפוץ כסיל בתבונה כי אם בהתגלות לבו. כלומר, הוא לא חפץ בהשכל, אז הוא הביא את הפסוק שנאמר - לא יחפוץ כסיל בתבונה. וכשם שנתבאר שבקדושה זו בחינת חכמה שורש החיות, אבל השכל גדול מאוד אי אפשר לזכות אליו כי אם על ידי בחינת נו"ן שהוא בחינת מלכות, אז גם כאן וזה בחינת מלכות הרשעה, בחינת לבנה דסטרא אחרא שעליה נאמר וחפרה הלבנה וכו'. כלומר, יש את מדרגת החכמה, ומדרגת החכמה אין לה כח מתנגד בעצם, כי מה שעומד היפך מציאות החכמה אינו יכול להתגלות במקור ??? 1:13 של החטא, אלא מכיוון שהחכמה אי אפשר לזכות אליה כי אם על ידי בחינת נו"ן שהוא בחינת מלכות מחמת שאור השכל הוא גדול מאוד, ועל ידי כן ההתגלות של החכמה מכח הנו"ן שהוא בחינת מלכות ובלשון ברורה - יש את ה'כולם החכמה עשית' שהוא חכמה עילאה, ואי אפשר להשיג את הכללות אלא על ידי התפרטותו שזה בחינת נו"ן מלכות ששמה דבר מתפרט, כשזה יורד מכללות לפרטות - כאן כבר נמצא שורש דשורש למציאות של רע, כי האחדות סוד הקדושה ובהתפרטות כבר יש שורש של יניקה של רע, לכן יש כח של עשו לעומת מציאותו של יעקב אבינו, עוד פעם, החכמה תחיה את בעליה, אז החכמה בשורשה לא עומד כנגדה כח המתנגד, רק חמת שאור השכל גדול מאוד ואי אפשר לזכות אליו כי אם על ידי בחינת נו"ן שהוא בחינת מלכות, אז ההלבשה הזאת שנעשית שנו"ן מלבישה את החכמה העליונה, חכמה תתאה - מתגלה בה החכמה עילאה, ומצד החכמה תתאה אז יש מקום לעשו, זה מה שנאמר כאן שמי שאינו מקשר עצמו לשכל והחכמה והחיות, ואיך הרי כן אפשר לקשר מכח הנו"ן? ואז הוא מבזה, את מה הוא מבזה? על אף שהוא מבזה את החכמה עילאה אבל בעומק הוא לא מבזה את החכמה עילאה מצד החכמה עילאה כשלעצמה, אלא זה בחינת מלכות הרשעה, בחינת לבנה וסטרא אחרא שעליה נאמר 'וחפרה הלבנה', המדרגה של הרשעים הללו הם הנקראים 'חלבנה', חלבנה זה אותיות חן-לבנה, בי"א סממני הקטורת החלבנה כנגד הרשעים שריחה רע כמו שאומרים רבותינו, זה שורש מדרגת הרשעים, כאשר יש ריח טוב זה נקרא 'ריח ניחוח' ניחוח חן-נח וכאשר מתגלה ריח רע זה הופך להיות חרון אף, זה חן דקלקול. זה השורש של מציאות הדבר שיש בריח חלבנה חן-לבנה דקלקול כמו שהוזכר, זה הריח ניחוח דקדושה, ולעומתו חרון אף שמתגלה מצד נקודת הקלקול כמו שנתבאר. בהבנה בהירה ויסודית, נתבאר כאן אם כן שיש קדושה ולעומתו יש סיטרא אחרא, בקדושה יש חן וכנגדו יש סיטרא אחרא, אז בתחילת התורה נתבאר שהתורה 'עכשיו עיקר החשיבות והחן הוא אצלם', כלומר שהחן לא נמצא אצל ישראל, עכשיו הוא מבאר הגדרה נוספת - שאצל אומות העולם יש בזיון, והם שני חלקים כנגד החן של קדושה יש שני חלקים בסיטרא אחרא, חלק ראשון שהוא מבזה את הקדושה, חלק שני שהוא לוקח את החן אליו. כל דבר בנוי בדבר והיפוכו, או היפוך שמתנגד כפשוטו דבר והיפוכו, או שהוא לוקח את אותו דבר ומעביר אותו לסיטרא אחרא. כנגד חסד דקדושה יש או חסד דקליפה או גבורה שמתנגדת אליה, ומעין כך גם כאן יש את שתי ההבחנות האלה. אז ישנה את ההבחנה שהחן הופך להיות חן של סיטרא אחרא, חן של סיטרא אחרא - החן נלקח מן הקדושה ויוצא למדרגת הסיטרא אחרא. וישנה את המדרגה שהוזכרה - שהגילוי הוא שכנגד החן של קדושה עומדת מציאות שמבזה את אותה מציאות של חן. וברור הדבר שורש כל הדברים כולם הוא נעוץ בשורש החן העליון בחכמה, על זה נאמר 'נחמד העץ להשכיל', נחמד נח-דם שם נעשה באמת 'שפכה דמו של עולם', שם היה חן דקלקול של סיטרא אחרא הוא מראה 'נחמד' לצד דקלקול, השורש של מי שפיתה לאכול מאותו עץ שהוא 'נחמד למראה' הוא הנחש, נחש יש בו אותיות חן-ש כלומר, זה חן של קלקול, וכאשר הוא נתקלל נאמר בו על גחנך תלך, נהר השני היוצא מעדן להשקות את הגן נקרא גיחון, אומרים חז"ל מקביל לנחש 'על גחנך תלך', מהו הגחון? במילה גחון עצמו יש גוי-חן, בתוכו יש מציאות של חן, והסיטרא אחרא הפילה את החן של קדושה לחן דקלקול, בעומק איך הוא הצליח לפתות את חוה לאכול מן העץ? כי עכשיו עיקר החשיבות והחן הוא אצלם, אז הוא הראה לה חן דקלקול, זה 'נחמד העץ להשכיל' מצד שורש נקודת הקלקול, והיפוכו כמו

שנתבאר בצד השני הוא שהוא מבזה את הדבר - היפך מה שנעשה חשיבות וכן, חשיבות זה עצם היש - כנגד כך עומד הבזיון, ואם אין חשיבות לדבר אז אין יועלת חן, ולכן הביטול של החשיבות הוא על ידי יבז את הבכורה כמו שנתבאר ועל ידי כן אין מציאות של חן זה בחינת מלכות הרשעה כמו שנתבאר. כאשר מנצחים את המלכות הרשעה הזו - זה נקרא חנוכה, גברו בית חשמונאים על מלכות יון הרשעה, כאשר גוברים על אותו דבר זה סוד חנוכה, חנוכה כמו שידוע, מבואר בבני יששכר שהוא סיפא של ראש השנה, היה סיפא של ראש השנה בדין נצח כמו שהוזכר - זה חן שנתגלה מכח מה ש'ראש השנה שלי עולה על הכל' אז החן כבר נתגלה בראש השנה, בבחינת יוצא יוסף מבית האסורים, בכח כלל ישראל אז מתגלה מדרגת סוכות - דין נצח, ובאיחור נוסף, בבחינת מביא ואינו קורא עד חנוכה (בכורים א, ו) אז מתגלה גם חן במדרגת החנוכה, וכל חנוכה אינו אלא השלמת החן דראש השנה, השלמת החי"ת ימים של סוכות, אז מתגלה החכמה שמתגלה בבחינת 'להשכיחם תורתך להעבירם מחוקי רצונך', זו המדרגה שמתגלה 'ויבז עשו את הבכורה', מתגלה המלכות הרשעה שההשגה של חכמת יון היא מכח מלכות תתאה, זה גופא הקלקול וכאשר גברה אז מתגלה הצד העליון כמו שנתבאר. להבין עכשיו ברור, כאשר החן הזה גובר - אז ישראל מושפלים למציאות הרע, אבל על זה נאמר 'לבל ידח ממנו נידח', כל נידח יש בו אותיות חן, מה שמנסים להדיח אותו, מנסים לקחת לו את החן, אבל 'לבל ידח ממנו נידח' אז הנידח לא ידח, כלומר, החן הזה עתיד לחזור בחזרה לישראל, וזו המדרגה שהוזכרה בבחינת החן. כאשר נלקח החן הזה מישראל, אז החן הופך להיות 'אנחה', האדם נאנח, על מה הוא נאנח? כי נלקח החן מישראל, זה מה שבני ישראל נאנחים. וכאשר מתגלה אותה אנחה כמו שהוזכר, אז נעשה 'תחינה', בני ישראל מתחננים להחזיר להם את החן. ועיקר מדרגת תפילה שנתקן כנגד אותו חן היא הנקראת תפילת המנחה, תפילת המנחה אותיות חן בקרבה, שם מתחננים להחזיר את מציאות החן על ישראל, וכשהוא חוזר גובר יד ישראל ומבטל את כח החן - לוקח את החן מאומות העולם, מחזיר אותו מהסיטרא אחרא לקדושה, ומבטל את עשו 'ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשו', ואם כן, **זוה בחינת יצר טוב ויצר הרע**, כלומר, בשורש עץ הדעת כמו שהוזכר 'נחמד העץ להשכיל' מעורב בו טוב ברע, ושורש הטוב שבו הוא בבחינת יצר טוב ושורש הרע שבו הוא בבחינת יצר הרע - דבר לעומתו, יצר הרע נאמר בו חרבו שלופה בידו, איזה חרב שלופה בידו ביחס למה שאנו עוסקים השתא? חנית שלופה בידו, כלומר, הוא נלחם במדרגת החן, הוא בא לגדוע את מציאות ה'נחל נובע מקור חכמה' שזו הבחנה - נחל - אותיות חן בקרבו, נחל נובע מקור חכמה, כנגד כך מגיע החנית של היצר הרע, אין אדם חוטא אלא אם כן נכנסה בו רוח שטות, אז מפקיע את הגילוי של השכל העליון של החי"ת המתגלה בנו"ן - זה היצר הרע שהוא שורש מציאות הקלקול כמו שנתבאר, הוא מוריד את הדבר ומפשיל אותו. **כי היצר טוב נקרא מסכן וחכם (קהלת ד)** למה זה מסכן וחכם? בחינת מלכות, שהיא בחינת עניה ודלה דלית לה מגרמא כלום כי אם מה שמקבלת מחכמה, כלומר, אילו היה גילוי של חכמה למעלה, אז הוא רק היה נקרא חכם, מדוע הוא נקרא מסכן וחכם? כי אור השכל הוא אור גדול וגו' ואי אפשר לזכות אליו כי אם על ידי בחינת נו"ן שהוא מלכות, והמלכות היא בחינת דלית לה מגרמא כלום כי אם מה שמקבלת מהחכמה, לכן הוא נקרא מסכן וחכם - גילוי החכמה במלכות - מצד החכמה הוא חכם, רק מצד שגילוייה הופך להיות בהלבשה של מלכות בהתפשטות למלכות, לכן הוא הופך להיות מסכן. כל מסכן כידוע נקרא מסכן מלשון סכנה, למה זה סכנה? כי אילו היה גילוי של החכמה בשורשה כמו שנתבאר, אז זה לא היה מקום סכנה. מה גורם לכך שהופך להיות מקום סכנה? כי גילוי החכמה שהוא אור גדול אי אפשר לגלות אותו רק על ידי ההלבשה התחתונה שמתגלה, זה הגילוי שבדבר כי אם על ידי המלכות הוא מתגלה, וגילוי לא בשורשו כפי שהוא, אלא בהלבשה של המלכות זה הופך להיות מציאות של מסכן, זה מציאות של מסכנותו, ומצד כך כביכול היצר טוב עצמו הוא גונח מכח מסכנותו, גנח זה אותיות ג-חן הוא גונח, מכח מה הוא גונח? כי נעשה לו מציאות של דבר שעיקר גילוי אינו קיים כפי שהוא מתראה בחכמה העליונה, אלא בהתפשטותו לתתא - נעשה מציאות של ג-חן, בשורש ג-חן זה גימטריא של עקד, ג' פעמים חן, שזה סוד החכמה העליונה, ששם הכל עקוד בבת-אחת ואינו מתפרט, אבל למטה זה יורד מהחכמה ומתגלה במלכות שמקום ההתפרטות כמו שהוזכר, שם נעשה מציאות של גונח, על מה הוא גונח? על מה שבשורש החן היה מאוחד בבחינת עקד ושם אין התפרטות, כשזה יורד לתתא נעשה מציאות של התפרטות וזה שורש הכח של יניקת הרע כמו שנתבאר, הרע יונק מכח חן שהתפרט, זה נקרא טחן, מהו טחן? ט-חן, כלומר, הוא טוחן את הדבר. כל דבר ביסודו הוא אחד, מאמר אחד יכול להיבראות, נברא בעשרה - הוא מתפרט מאחד לעשרה. בעקודים כל העשרה היו אחד, בנקודים - הופכים להיות עשרה. אז זה טחן, ט-חן, כלומר, נעשה מאחד מציאות של עשרה, זה שורש נקודת הרע. ביעלת חן נאמר 'מעלה חן על לומדיה', בחטא העגל נאמר 'ויטחן אותו עד דק', אדם שמת הרי בטבעו הוא מתפורר, ואם הוא מתפורר הוא יאבד את החן, 'ויחנטוהו הרופאים', חנט אותיות טחן היינו הך, כלומר שהדבר לא יתפורר ויהיה מציאות של טחן מה עושים עם אותו דבר? חונטים את אותו דבר ועל ידי כן משאירים לו את החן של חיות, ויעקב אבינו לא מת והוא בחינת החן כמו שנתבאר לעיל, אז גם בשעה שהוא מת מכח מה שחנטו אותו - נשאר לו מציאות של חן, הגילוי דחן נשאר במדרגתו שלו, מה שאין כן עשו בחייו 'הנני הולך למות' ובהנני הולך למות מתגלה שהוא מאבד את מציאות החן, ומה מתגלה בעשו? החנופה. הרי כאשר הוא בא לקבל את הבכורה, מעיקרא שם היה המלחמה על הבכורה, לאחר מכן הוא בא לקבל את הברכות, כאשר הוא בא לקבל את הברכות - הוא מחניף ליצחק? כיצד מעשרים את מלח? כיצד מעשרים את התבן? כלומר, הוא מראה לו מציאות של חנופה, זה החן שמתגלה אצל עשו, מצד אחד הוא מבטל את החן דקדושה 'ויבז עשו' מבטל את החשיבות ולפי זה את החן כמו שהתבאר - 'ויבז עשו את הבכורה', ומאידיך מתגלה חן דקלקול שהוא בבחינת חנף, וכמושכבר הזכרנו לעיל שהחנופה זה מלשון חן-ניאוף, 'פנחס קנא את קנאתי בתוכם' הוא בא לתקן את הפגם של ניאוף - הוא נקרא פנחס, בפנחס יש אותיות חן אבל יש בו אותיות חנף, חנף כלומר, הוא בא לתקן את החן דחניפה, שהוא בבחינת ניאוף, 'חמש עבירות עבר עשו באותו יום'

שנאמר בו 'ויבז עשו את הבכורה', אחד מהם היה 'בא על העריות' ??? 13:31, כלומר, התגלה בו מציאות של חנופה, עשו כולו במציאות של התפרטות, חנופה זה כאילו הוא מתחבר לדבר, אליבא דאמת הוא נפרד, מצד כך כמו שהזכרנו זה נקרא טחן ומאותו שורש זה ניתח 'ניתח אותו לנתחיו', מהו לנתח את הדבר? לחלק אותו - חן-ת הוא מחלק אותו לחלקיו - זו ההבחנה הנקראת ניתוח, **ויצר הרע נקרא מלך זקן וכסיל, בחינת מלכות דסיטרא אחרא, שאינה חפצה בחכמה ושכל**, היא לא חפצה בכללות של ההארה שמחברת את הכל **בחינת לא יחפוץ כסיל בתבונה וכו' כנ"ל**. כל תבונה זה אותיות תבן 'כיצד מעשרים את המלח? כיצד מעשרים את התבן?' על זה נאמר לא יחפוץ כסיל בתבונה, תבונה זה אותיות תבן-וה, כלומר, זה הכח דתבן שמחבר את הוא"ו ה"א מצד הקדושה, זה הופך להיות תבונה, 'כיצד מעשרים את המלח, כיצד מעשרים את התבן?' אז מתגלה מציאות של תבונה דקלקול, **וצריך כל אחד לתן כח לבחינת מלכות דקדושה להתגבר על מלכות דסיטרא אחרא**, שהחכמה העליונה תתגלה במלכות תתאה, ואז נתגבר על מלכות דסיטרא אחרא, להבין ברור, כל תורת ליקוטי מוהר"ן כמו שנתבאר היא בנויה על מהלכי החן, אבל החן מורכב מחי"ת ומורכב מנו"ן, אז מה העיקר בתורת ליקוטי מוהר"ן? האם החי"ת שבדבר או הנו"ן שבדבר? זו ההגדרה שהנו"ן שבדבר הוא העיקר, זה ברור ופשוט הרי, שמו מעיד עליו, נחמן מתחיל בנו"ן ומסתיים בנו"ן, אז עיקרו הוא נו"ן, ובאמצע יש אותיות מח, כלומר - מח זה החכמה העליונה, והנו"ן זה מקום ההקטנה שלה, ובדקות, יש נו"ן עילאה ונו"ן תתאה, נו"ן עילאה היא התמימות שלמעלה מהחכמה, נו"ן תתאה זה החכמה עילאה שמתפשטת למציאות של עינה דלית לה מגרמיא כלום, אז זה מתחיל בתמימות העליונה, משם יניקת החכמה, יורד לחכמה המתפרטת למטה ועליה נאמר 'מה פשפשת מה מצאת' ??? 15:44 ואז נתגלה הנו"ן של הצד התחתון בבחינת 'ינון שמו' לשון של מלכות, ואז מתגלה עוד פעם הפשיטות וחוזר חלילה כסדר, אבל המדרגה היא בבחינת נו"ן, המימרא הראשונה בש"ס בברכות שהוזכר בשם רב נחמן, יש כמה רב נחמן בש"ס, פעם ראשונה שהוזכר בש"ס - רב נחמן בר יצחק במסכת ברכות, הגמרא שם אומרת 'מפני מה לא נאמר נ' באשרי יושבי ביתך? מפני מפלתם של ישראל', מה שנאמר 'שנפלה בת ישראל, לא תוסיף קום', אמר רב נחמן בר יצחק 'ואפילו הכי סמכה דוד ברוח הקודש' מהו סמכה דוד ברוח הקודש? סומך ה' לכל הנופלים הוא סמך את הסמ"ך למציאות של נו"ן, אז זה הופך להיות שהנון והסמך מצטרפים אהדדי, אבל שמה מתבאר שעיקר מימרתו של רב נחמן, רב נחמן בר יצחק פעם ראשונה בש"ס, על מה היא מתגלה? על בחינת האות נון של נפילה, הנפילה כמובן זה מצד בחינת העשו ??? 16:39 שהוזכר, מבחינת היצר הרע שנתבאר זה שורש מציאות הנפילה, אבל מהצד דתיקון זה הנון של הקדושה - נון בראשיתו, נון באחריתו, כמו שבפרשת 'ויהי בסוּע הארון' יש נון בראשיתו ויש נון באחריתו וזה נון מתהפכת, זה שם נחמן - נון מתהפכת. אבל מצד הקלקול, זה הופך להיות 'נפלה בת ישראל לא תוסיף קום', כמו שאומרת שם הגמרא, 'נפלה בת ישראל לא תוסיף יותר לא תוסיף ליפול, אבל 'קום' - בתולת ישראל, היא קמה בחזרה. זה האופן שסמכה ברוח הקודש, זה הופך להיות מנון וסמך - זה הופך להיות 'נס'. 'נס' זה ההעלאה של הנון דתתא שחוזרת לנון העליון - זה גוסא המדרגה של נס. זה רמוז בשם פנחס שיש בו אותיות כמו שהוזכר 'נח' של הנפילה, יש בו את האותיות חנף, ויש בו את הות סמך של ה'סומך ה' לכל הנופלים', ועליו נאמר 'בקנאו את קינאתי בתוכם', לכן מתגלה הרבה מאוד בתורת ליקוטי מוהר"ן יסוד תיקון הברית כי העיקר הוא גילוי הנון, וכמו שהזכרנו, זה לא נון של מלכות כפשוטו, אלא זה עטרת היסוד הכלולה ביסוד, ולכן יסוד העבודה נבנה על קדושת הברית כי שמה מתגלה הנון במדרגה של עטרת היסוד שכולה ביסוד דייקא כמו שנתבאר, **כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה - 'לעולם ירגיז אדם יצר טוב על יצר הרע'**, לעולם ירגיז אדם יצר טוב על יצר הרע, ועל ידי מה נותן כח למלכות דקדושה? על ידי התורה שהוא עוסק בכח, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה 'לעולם ירגיז וגו' אם נצחו מוטב, אם לאו יעסוק בתורה' כלומר, שהגדרת הדבר על ידי כח זה קדושה, למעלה זה מתגלה כחכמה כח-מה. אז יש את החכמה העליונה שהיא למעלה מכח-מה שהיא בבחינת שם הויה במילוי ויודין של של האב (ע"ב ??? 18:24), אבל יש גילוי של חכמה שמתגלה בבחינת חכמה דז"א שהיא כח-מה. ואז הוא נותן כח למלכות, בבחינת כ"ל עיתים שהוא נותן כח למלכות. **ועל ידי מה נותן כח למלכות דקדושה? על ידי תורה שעוסק בכח**, כאשר הוא עוסק בה במציאות של בכח, אז הוא נותן בה אופן דתיקון. והגילוי שבדבר - המילה כח ב' פעמים עם הכולל - זה עולה במדרגה של נח, זה תוקף של כח ביתר תוקף וביתר עוז, זה גופא מה שהוא נותן למציאות שלו מנוחה כשהוא מעמיד את מציאות הכח. **וכמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה 'אם פגע בך מנוול זה' מנוול שיש בו מציאות של קלקול, 'משכחו לבית המדרש' באיזה אופן? על ידי התורה נותן כח למלכות דקדושה**, כלומר, כמו שנתבאר, איך על ידי התורה נותן כח למלכות דקדושה? הוא מעורר את שורש החכמה העליונה שתתגלה במציאות המלכות תתאה, שזה ה' ??? 19:26 של החן כמו שנתבאר, שיוּרד ממדרגת חכמה למדרגת חסד ויורד עד מדרגת נצח ומתגלה במקומו של המלכות, ועל ידי כן הוא נותן כח למלכות של קדושה. והמלכות של הקדושה מצד כך היא מגלה את מה שנמצא בחכמה העליונה. זה מדרגת יוסף שנקרא 'מפענח צפונות' - פענח יש בו אותיות 'נח' הוא מפענח את מה שסתום במציאות החכמה העליונה, המלכות תתאה היא המפענחת את הדבר ומוציאה אותו מהכח לפועל, מה שלמעלה נעשה באופן של גילוי של נעלמות - כאן הוא מגלה את הדבר באופן שהוא יורד לתתא ומתגלה לתתא, אבל כמו שהוזכר - במדרגת החמה העליונה זה כולה כללות אחת. אז היא בלתי ניתנת להשגה, בהתפרטותה במלכות תתאה - היא הופכת להיות מושגת. יצירת אדם יש בו שתי הבחנות - מצד גופן הוא נברא במאמר העשירי, מצד נשמתו הוא נברא מנפיחת פיו יתברך שמו. ה'יפח באפיו' זה כח אחד, הוא נברא במאמרות ??? 20:32 למעשה בראשית, אחר וקדם צרתני, אחר למעשה בראשית - הוא נברא עשירי. אז מצד ה'יפח' שבו - 'נפח' יש בו אותיות נון וחית פה, היפך החנופה דקלקול, הוא נופח בו נשמה, ומצד כך זה חכמה עילאה 'מאן דנפח - מדיליה נפח', מתוכו נפח, מתגלה כביכול מחכמתו חתברך שמו, 'שיצר את האדם בחכמה', אבל מצד

ההתלבשות של המאמרות - הוא נברא במאמר העשירי, זה נקרא שהחכמה עילאה מתגלה במלכות למטה, היא מתגלה באופן של ההלבשה שהעליון מתגלה במציאותו של תחתון, כמו שנתבאר. ואם כן **כי על ידי התורה נותן כח למלכות דקדושה. ואזי מקבלת המלכות, שהיא בחינת נ' חיות מן החכמה, שהיא בחינת ח' ונתחבר ונתקשר הח' והנ'**, כלומר, על ידי כך הוא נותן כח למלכות מכח ההארה שהוא עוסק בתורה העליונה, אז הוא נותן כח למציאות של מלכות, ובאיזה אופן הוא נותן כח למציאות של מלכות? כאשר הוא עוסק בדבר בכח כמו שנתבאר, אז הוא נותן כח למציאות המלכות, ונעשה אור הלבנה כאור החמה, כי יש לנו כ"ח עיתים, ואיך הכ"ח עיתים נבנים? אם היה כביכול רק אור החמה לבד, לא היתה מציאות של כ"ח עיתים, ממה נבנה הכ"ח עיתים? כשיש חמה ולבנה - 'ויהי ערב ויהי בוקר' ועל ידי כן מתגלה מציאות של כ"ח עיתים, זה נקרא שהוא מאיר מהארת החכמה עילאה, הוא מאיר למציאות של הכ"ח עיתים כמו שנתבאר, כ"ח עיתים זה ההתפרטות של מציאות העליון, הגילוי הזה - כאן נעשה מציאות של עליון, ועל ידי כן מה מתגלה? נתחבר ונתקשר הח' והנ' ונעשה אור הלבנה כאור החמה, בעומק - זאת ההבחנה שנקראת 'חנוך', חנוך - כפשוטו יש בו אותיות חן-כו, שם הויה. אבל לענייני דידן השתא, יש בו אותיות חן-כח, הכח של העליון שהוא עוסק בדבר יורד למציאות ומתגלה לתתא. ואז אור הלבנה הופך להיות כאור החמה, ואז הגוף מושווה עם הנשמה, זה הסוד שחנוך עלה בגופו לשמיים, זה כי על ידי 'כי על ידי התורה מתקבלים כל התפילות והבקשות' שהמתפללים מבקשים, ועל ידי כן מעלה חן על לומדיה, ועל ידי זה נתקבלים כל התפילות והבקשות, אז התפילה שהיא בבחינת מלכות, בבחינת כלי, בחינת גוף עולה ללעילא, אצל מי זה התגלה בפועל גמור? אצל חנוך, שהוא עלה בגופו לשמיים אז הכח למטה נתכלל - נ' למטה נתכללה במדרגה העליונה, נכללת בשורשה למעלה, זה גופא מדרגתו של חנוך, אצל חנוך התגלה עיקר מדרגת התורה דידן שנאמר 'על ידי התורה מתקבלים כל התפילות והבקשות' זו מדרגתו של חנוך, 'היה תופר מנעלים ומייחד יחודים' איזה יחוד הוא היה מייחד? הוא היה מייחד את יחוד החן. על שם כן הוא חנוך, כל יחודיו מה היו? לקשר חכמה עילאה לחכמה תתאה, להאיר את הח' העליונה במציאות התחתונה, זה נקרא מדרגתו של חנוך שתופר מנעלים היה, ומכח מה שהוא היה תופר מנעלים - הוא היה מעלה את הדבר, זה מנעל מלשון נעלה, הוא מעלה את הדבר ממציאותו התחתון למציאותו העליון, ואם כן, עיקר הגילוי של התורה הזו מתגלה שנשמתו של חנוך כמו שהוזכר **וכשזה קם זה נופל** כאשר מתגלה מציאות הקדושה, אז זה הופך להיות 'זה קם וזה נופל', איך זה נופל? כי זה נ' של נפילה בהדגשה, זה הרי כל הסוגיה מה שהזכרנו שרב נחמן בר יצחק אומר שסמכה ברוח הקודש את הנ' הנופלת - זה נקרא 'כשזה קם' ו'זה נופל', אז איך זה קם? מכח ס' שמצטרף למציאות הנ' שזה בהבחנה של נס כמו שנתבאר, ועל ידי כן - זה נופל, חוזר להיות לו הנ' בבחינת נופלים, הופך להיות נקודה של נופל, זה האופן של הנפילה, ולהבין ברור, המילה נפל זה נ-פל, המילה אל"ף יש בה מילוי - א' ל' פ', כל נפילה - פל - המילוי של האל"ף, הוא זה שנפל. כאשר הנ' מצטרפת עם הס' היא עולה 110, ועם הכולל 111 - גימטריא של א' במילואים, זה נקרא 'כשזה קם', ואז נתגלה הנ-פל שהוא הצד השני שהפ"ה למ"ד שלו נופלים, זה נקרא כשזה עולה, וזה נופל, יש כאן דבר והיפוכו, כשזה עולה וזה נופל, דבר והיפוכו כמו שנתבאר. **ואז נופל ונתבטל מלכות הרשעה כמו שכתוב (הושע יד): כי ישרים דרכי ה' וצדיקים ילכו בהם ופושעים יכשלו בהם.** להבין ברור, הזכרנו שכל סוד תורת ברסלב בנוי על מהלך הנ', ח' ונ', אבל יסודה הוא נ', נ' במילוי עולה בגימטריא ק"ו - סוד הקו, זה סוד היושר הגמור, אור אין סוף שממנו יוצא הקו, זה נקרא כי ישרים דרכי ה', ישרים דרכי ה' זה אור הנ' - אור הקו שעולה מתחילתו עד סופו, כאשר הקו הופך להיות נופל, זה צד שהנ' מתעקמת, בבחינת נ' שאינה בסוף מילה, לא מאותיות סופיות - אז יש לה בסופה נקודה של נטיה - היא בבחינת נ' הנופלת, אבל נ' רגילה - כלומר נ' סופית, היא ישרה באורכה - זאת ההבחנה של ישרים דרכי ה', הנ' הזו כשהיא נופלת זה שורש הנחש שהוזכר בהתחלה, אבל כאשר הנ' הזו מתגלה מצד הקדושה, זה כי ישרים דרכי ה', צדיקים ילכו בהם ופושעים יכשלו בהם, היינו - על ידי דרכי ה', חוזרים ומדגישים, אשרי תמימי דרך ההולכים בתורת ה', מדובר כאן על תמימות של דרך ולא על התמימות הגמורה בעצם, היינו על ידי דרכי התורה היינו התורה, על ידי זה הצדיקים שדבקים במלכות דקדושה, הם נתחזקים ומקבלים כח על ידי זה, איזה כח הם מקבלים? את ההארה שהחכמה כח-מה שמאיר לכ"ח עיתי שמתגלה במלכות, זה מה שמקבלי את אותה הארה, ואז מתגלים ישרים דרכי ה', ללכת במדרגה הנקראת נ' כמו שנתבאר, ופושעים יכשלו בה, כמו שהזכרנו, זה נ' הנופלת, בחינת מלכות הרשעה, בחינת יצר הרע, שנופל ונכנע על ידי התורה כנ"ל, כמו שהוזכר - בחינת נ' דנפילה - היא הופכת להיות מציאות דקלקול, הנ' דנפילה היא בהבחנה שנקראת אחרון, אחרון יש בו אותיות א' ר' ו' וחו, הוא הופך להיות האחרון, האחרון בסיפא - הוא הופך להיות מקום הנפילה כמו שנתבאר, ושם חל מציאות נקודת הקלקול שהדבר נופל ממדרגתו שלו, אם מעמידים אם כן את עומק שמועת הדברים, מה שנתבאר בסיעתא דשמיא, יסוד כל תורת ברסלב בנויה על המדרגה שנקראת נ'. מצד הקלקול, בחינת נ' הנופלת, סמכה דוד ברוח הקודש, דייקא דוד שהוא בחינת מלכות, סמכה ברוח הקודש, איך הוא סומך אותה ברוח הקודש? סומך ה' לכול הנופלים, בדקות - המלכות שנמצאת מצד אריך שכלולה בערת היסוד - אז אען בה נפילה גמורה, כי היא חלק מעטרת היסוד. מה שאין כן מלכות גמורה כשלעצמה, בא מתגלה עיקר הנפילה, בחינת דוד, ושם, סמכה דוד ברוח הקודש. בכל אופני העבודה שנתבארו כאן, הם נתבארו באופן של נ', נ' כמו שהזכרנו - זה נ' ונ', כלומר - מילוי המילה נ' ל' וו' זה נ' ונ' , זה נקרא נחמן, נ' ועוד נ', ??? 28:06 כל תורת אינה אלא בסוד האות נ' כמו שנתבאר, בהבחנה הזו, אז הגילוי שבדבר אינו אלא מציאות של גילוי של שער הנ', רק יש את שער הנ' המתגלה לעילא, יש את שער הנ' המתגלה לתתא, וכאן מונח כל עומק נקודת התנועה - מהנ' דלעילא עד הנ' דלתתא, לכן ברסלב בעיקר בנוי על מהלך של לעלות נפש נפולה, אותן נפשות נפולות, אז כמו שכתוב שר חנוכה, כידוע עד מאוד בדברי רבותינו שכל השמנים שפסולים להדליק בהם בשבת אבל מותר להדליק בהם בנר חנוכה, וכוונת הדבר שכל

הנשמות שאינן יכולים להיתקן כל השנה כולה מתתקנים בחנוכה, תורת ברסלב באה לתקן את כל הנפשות הנפולות, כל אלו שתמיד גונחים, כל אלה שתמיד נאנחים, כל אלה שתמיד נובחים, זו ההקבלה שהוזכר, בשלושתם ישנה המילה חן-נח גונחים, ועל ידי כן מתגלה, הם גונחים, נאנחים, נובחים כמו שהוזכר, בבחינת 'למה תזנח ה' ', אל תזנח ה', שלא יהיה דבר שהוא זנח, אותיות חן בקרבו, הוא בא לברר איך ה' הנפולה מתגלה בה ה' דתיקון, זה הבחנה של נ' ונ', ונעמיד עוד הפעם ברור - נ' ונ', הגדרת הדבר נ' העליונה ונ' התחתונה שהצטרפו אהדדי, כאשר נ' העליונה מצטרפת עם נ' תחתונה - אז היא מתקנת את כל אלו שנפלו למטה, אותם כל אלה שנעשה בהם כל נקודות הנפילה - היא באה לתקן אותו בני דעליון, לכן כל מי שמכיר מעט את תורת ברסלב יודע היטב, שתורת התורה באה לחזק את האדם בכל נפילותיו, מדוע היא באה לחזק את האדם בכל נפילותיו? כי כולה בנויה על תפיסת ה', היא מגלה את ה' העליון בני התחתון, היא בנויה על עבודה של שמירת העיניים בסוד נוני דימא שעניניהם פחוחות - זה תיקון עין טובה, היא בנויה על תיקון אות ברית קודש כמו שנתבאר בהבחנה שעטרת היסוד כלולה ביסוד ושם מקום שמירתה, היא בנויה לחזק את כל אלה שנפלו, אבל באיזה אופן לחזק את אלה שנפלו? על ידי שהיא מגלה את החן של קדושה ויתר על כן הנחת כמו שיתבאר בעז"ה להלן, כאן מונח עומק שלמות תורתו של רבינו ליקוטי מוהר"ן

- [\[ספר ליקוטי מוהר"ן\]](#) 1]

Source: <https://bilvavi.net/shiur/א-תורה-002-ליקוטי-מוהר-ן-002>

Links

[1] <https://bilvavi.net/sefer.likutei.moharan>